

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 269/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Serinom, advokátska kancelária Mgr. Peter Serina, s. r. o., Poľnohospodárska 10, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 251/2015 z 20. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 251/2015 z 20. marca 2018 (ďalej len „rozhodnutie krajského súdu“), ktorým jej v dvoch výrokoch nebola priznaná náhrada trov konania a odvolacieho konania.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala „návrh na vydanie veci... Dôvodom podania žaloby bolo faktické odobratie auta (Škoda Octavia, [REDACTED]) z jej dispozície, jej otcom [REDACTED], ktorý jej oznámil, že je vlastníkom vozidla. Následne sťažovateľka zistila, že v evidencii vozidiel je ako vlastník a držiteľ naozaj zapísaný jej otec, s ktorým žiadnu kúpnu zmluvu ani inú zmluvu, ktorou by na neho previedla vlastnícke právo k vozidlu. Došlo preto k zmene žaloby z vydania vozidla na určenie vlastníckeho práva.“

3. Okresný súd Bratislava V rozsudkom sp. zn. 41 C 117/2008 z 19. januára 2015 priznal vlastnícke právo sťažovateľke k vozidlu, ako aj náhradu trov konania a právneho zastúpenia. Po odvolaní žalovaného krajský súd rozhodnutím potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o určení vlastníckeho práva, avšak zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania a právneho zastúpenia tak, že sťažovateľke trovy súdneho konania a právneho zastúpenia nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

4. Sťažovateľka rozhodnutie krajského súdu považuje za nezákonné, protiústavné nespravodlivé a nepresvedčivé, vydané nie v súlade s právom na spravodlivý proces, ktorý je základom právneho štátu, najmä preto, že krajský súd uviedol len tri stručné dôvody hodné osobitného zreteľa (bez podrobnejšieho odôvodnenia), pričom dva z nich vôbec neboli predmetom dokazovania ani v prvostupňovom ani druhostupňovom konaní a prvý dôvod je absolútne bežný až banálny, keďže každý človek musí mať aj otca, ak sa má narodiť.

5. Sťažovateľka na základe uvedeného žiada ústavný súd, aby vyslovil, že „Rozhodnutím Krajského súdu zo dňa 20.3.2018. v konaní sp. zn. 5Co/251/2015 o určenie vlastníckeho práva, o nepriznaní trov súdneho konania a právneho zastúpenia,

tak na prvom ako aj odvolacom stupni, bolo porušené ústavné právo [REDAKČIA] [REDAKČIA]... na súdnu ochranu, právo na vlastníctvo, právo na spravodlivé súdne konanie a právo na majetok.

... Výrok Krajského súdu Bratislava v rozhodnutí zo dňa 20.3.2018 v konaní sp. zn. 5Co/251/2015 o nepriznaní trov konania žalobkyni voči žalovanému v I. rade, v konaní na súde prvej inštancie sa zrušuje a vec sa vracia krajskému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

... Výrok Krajského súdu Bratislava v rozhodnutí zo dňa 20.3.2018 v konaní sp. zn. 5Co/251/2015 o nepriznaní trov konania žalobkyni v odvolacom konaní sa zrušuje a vec sa vracia krajskému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.“

Súčasne sťažovateľka požaduje priznať finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € a úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy

vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

8. Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozhodnutím krajského súdu, ktorým jej v dvoch výrokoch nebola priznaná náhrada trov konania a odvolacieho konania. Podstatné dôvody sú uvedené v bode 4.

9. Rozhodovanie o náhrade trov je súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05).

10. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Ustanovenie § 257 CSP umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal náhradu trov konania tomu účastníkovi, ktorému inak patrí ich náhrada. Dôvodom na použitie uvedeného ustanovenia môžu byť len okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré Civilný sporový poriadok neuvádza ani exemplifikatívne, čo však neznamená, že tým vytvára priestor na voľnú úvahu súdu. Pri skúmaní, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, treba prihliadnuť na osobné, zárobné, majetkové a iné pomery účastníkov, procesný postoj účastníkov, a to na oboch stranách sporu, okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nárokov, pričom hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (obdobne I. ÚS 118/2017).

12. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

13. Ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov ani preskúmať, či v konaní bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil, ale je oprávnený posúdiť, či v konaní pred všeobecnými súdmi nedošlo k porušeniu ústavnoprávných princípov konania (čl. 46 až čl. 50 ústavy), a tým k porušeniu základných práv alebo slobôd sťažovateľov. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

14. Rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle. Tento

záver sa vzťahuje zvlášť na rozhodovanie podľa § 257 CSP, použitie ktorého je výnimkou, pretože iba v prípade, že všeobecný súd dospeje k záveru, že v okolnostiach danej veci existujú dôvody osobitného zreteľa, nemusí náhradu trov konania priznať. Vymedzenie obsahu tohto právneho pojmu je úlohou všeobecných súdov, a to vždy so zreteľom na kontext v konkrétne posudzovanej veci. Vzhľadom na to ústavnému súdu neprináleží posudzovať existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na aplikáciu daného ustanovenia, pretože ide o nezávislé diskrečné oprávnenie všeobecných súdov.

15. K napadnutým výrokom rozhodnutia krajského súdu ústavný súd poznamenáva, že odôvodnenie krajského súdu v napadnutej časti nie je podľa názoru ústavného súdu celkom zjavne neodôvodnené, ako sa snaží tvrdiť sťažovateľka. Dôvody hodné osobitného zreteľa krajský súd vo veci sťažovateľky videl v troch skutočnostiach, a to *„príbuzenský vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným 1), keď ide o vzťah dcéry a otca; ako aj okolnosti nadobudnutia vozidla žalobkyňou, ktorá sa stala jeho vlastníčkou bez toho, aby ona, či iná jej blízka osoba vynaložila potrebné finančné prostriedky na jeho nadobudnutie a k tejto situácii mohlo dôjsť len s ohľadom na pozíciu žalovaného 1) vo verejnej správe. Rozsah uplatnených trov pritom neprevyšuje hodnotu motorového vozidla.“*

16. Aplikácia § 257 CSP je podľa názoru ústavného súdu v danom prípade odôvodnená ústavne konformným spôsobom. Krajský súd síce stručne, ale napriek tomu dostatočujúco odôvodnil svoje rozhodnutie v napadnutej časti. Skutkové a právne závery uvedené v citovanom odôvodnení uznesenia krajského súdu nie sú podľa názoru ústavného súdu v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy náhrady trov konania, a preto ich nemožno považovať za odporujúce citovaným článkom ústavy a dohovoru. Vzhľadom na to nemožno tieto skutkové a právne závery označiť za nepreskúmateľné a za svojvoľné, vybočujúce z rámca uvedeného zákonného ustanovenia, a preto ich ústavný súd nemá dôvod ani oprávnenie prehodnocovať ani ich prípadne nahrádzať vlastnými.

17. Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 20 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, odmietol sťažnosť sťažovateľky po jej predbežnom

prerokovaní pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 118/2017)

18. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 15. augusta 2018